

## Quick Scan Lokale Democratie - de vragen

### LEESWIJZER

Hieronder staan alle vragen van de Quick Scan Lokale Democratie.

Sommige vragen worden alleen 'intern' (aan raadsleden, collegeleden en ambtenaren) gesteld en niet aan inwoners. Bij die vragen staat \*INTERN. Online krijgen inwoners die vragen niet te zien. De opmaak ziet er online anders uit.

Beste deelnemer,

Fijn dat u meedoet aan de Quick Scan Lokale Democratie! We willen graag weten hoe inwoners, raadsleden, ambtenaren en collegeleden kijken naar de democratie in uw gemeente.

Dat gaat om vragen als: hoe worden in uw gemeente besluiten genomen en uitgevoerd? Is dat duidelijk? Is daar draagvlak voor? Kunnen inwoners meedenken, meebeslissen of zelfs meewerken als zij dat willen?

We zijn benieuwd naar uw mening. Er zijn geen goede of foute antwoorden.

Het beantwoorden van de vragen duurt ongeveer 12 minuten. U kunt de vragenlijst tussentijds opslaan, om later verder te gaan. De antwoorden worden anoniem verwerkt in een rapport. Dat rapport gaan we gebruiken om samen te werken aan een nog betere lokale democratie.

### 1. Algemeen

Hieronder staan vier algemene stellingen over de lokale democratie in uw gemeente.

In hoeverre bent u het daarmee eens of oneens?

*(Helemaal oneens, Oneens, Neutraal, Eens, Helemaal eens, Weet ik niet)*

1. De gemeente luistert naar de mening van haar inwoners.
2. De gemeente zorgt dat voor iedereen duidelijk is hoe besluiten worden genomen en wat er wordt besloten.
3. De gemeente gaat na hoe tevreden inwoners zijn met het verloop en de uitkomst van besluitvorming.
4. De gemeente maakt ruimte voor onafhankelijke controle en kritiek (bijvoorbeeld lokale pers, rekenkamer).

Kunt een praktijkvoorbeeld geven waarbij samenwerking tussen gemeente en inwoners volgens u *democratisch* is verlopen? Kunt u daarbij kort vertellen wat er toen zo goed ging en waardoor dat kwam?

## 2. Burgerparticipatie

Dit blokje gaat over burgerparticipatie. Dat gaat over de manieren waarop inwoners het gemeentebestuur kunnen beïnvloeden. Door bijvoorbeeld mee te denken, te praten of te werken.

Hieronder staan vijf stellingen over burgerparticipatie. In hoeverre bent u het daarmee eens of oneens?

*(Helemaal oneens, Oneens, Neutraal, Eens, Helemaal eens, Weet ik niet)*

1. De gemeente geeft alle inwoners de kans om mee te praten over lokale kwesties.
2. De gemeente betreft inwoners voldoende bij haar plannen, activiteiten en voorzieningen.
3. De gemeente biedt inwoners voldoende mogelijkheden om via digitale kanalen (internet) samen te werken met de gemeente.
4. De gemeente doet voldoende om speciale doelgroepen (bv. jongeren, ouderen, laaggeletterden) te motiveren om mee te praten over lokale kwesties.
5. De gemeente zorgt dat inwoners echt invloed kunnen hebben op hun leefomgeving.

Burgerparticipatie kan op vele manieren worden verbeterd.

Hieronder staan acht manieren. Kunt u aangeven hoe belangrijk u deze vindt?

*{Heel belangrijk, belangrijk, neutraal, onbelangrijk, heel onbelangrijk, weet ik niet}*

- Meer vormen van directe democratie mogelijk maken (bijvoorbeeld lokale referenda).
- Meer digitale instrumenten (zoals website, apps, peilingen) inzetten om inwoners te laten meepraten en meebeslissen.
- Meer doen om speciale doelgroepen (zoals jongeren, ouderen, laaggeletterden) te motiveren om mee te praten over lokale kwesties.
- Inwoners meer laten meebeslissen over wat de gemeente doet in hun buurt of wijk (bijvoorbeeld buurtplan, buurtpanel, wijkaandelen).
- Inwoners meer kans geven om zélf te werken aan de leefbaarheid van hun buurt of wijk.
- Inwoners meer invloed geven op de besteding van gemeentegeld (bijvoorbeeld burgerbegroting, wijkbudget).
- Inwoners meer invloed geven op specifieke thema's (zoals duurzaamheid, wonen, veiligheid, zorg, afval).
- Meer permanente vertegenwoordiging van inwoners in adviesraden (zoals wijkraad, Wmo-raad, burgerpanel, jeugdraad).

Als u nog andere suggesties heeft om burgerparticipatie te verbeteren, dan kunt u die hieronder aangeven.

## 3. Maatschappelijke initiatieven

Inwoners pakken soms zelf zaken aan in hun omgeving. Denk aan inwoners die zelf groenbeheer gaan verzorgen, zelf buurtpreventie organiseren, of samen met lokale ondernemers een energiecoöperatie oprichten. Dit noemen we maatschappelijke initiatieven.

Hieronder staan vier uitspraken over hoe uw gemeente omgaat met maatschappelijke initiatieven. In hoeverre bent u het daarmee eens of oneens?

*{Helemaal oneens, Oneens, Neutraal, Eens, Helemaal eens, Weet ik niet}*

1. Inwoners krijgen voldoende ruimte om ideeën en initiatieven te realiseren.
2. De gemeente gaat goed om met maatschappelijke initiatieven.
3. Er is in mijn gemeente een duidelijk aanspreekpunt voor maatschappelijke initiatieven.
4. Inwoners die hun omgeving willen verbeteren, moeten meer hulp en ondersteuning van de gemeente krijgen.

Welke hulp of ondersteuning hebben inwoners die hun omgeving willen verbeteren vooral nodig van de gemeente?

Hieronder staan acht manieren. Kunt u aangeven hoe belangrijk u deze vindt?

*{Heel belangrijk, belangrijk, neutraal, onbelangrijk, heel onbelangrijk, weet ik niet}*

- een duidelijk loket of aanspreekpunt voor initiatiefnemers.
- geld van de gemeente.
- hulp bij het vinden van geld in de samenleving (zoals subsidies, crowdfunding, sponsors).
- duidelijke procedures en spelregels.
- meer ruimte voor initiatieven in beleid en regels van de gemeente.
- praktische ondersteuning (zoals zaaltje, uitnodigingen).
- aandacht en waardering van raadsleden en/of collegeleden.
- netwerkbijeenkomsten voor initiatiefnemers om ideeën en kennis uit te wisselen.

Als u daarvoor nog andere suggesties heeft, dan kunt u die hieronder aangeven

#### **4. Raad, college en ambtenaren**

De volgende vragen gaan over de gemeenteraad, over het college van burgemeester en wethouders en over de ambtenaren van de gemeente.

TOELICHTING      *\*{alleen voor inwoners}*

*Wat is de gemeenteraad?*

Elke vier jaar kunnen inwoners kiezen wie er in de gemeenteraad komt. De gemeenteraad bepaalt het beleid: wat vinden we belangrijk in onze gemeente, wat willen we bereiken en hoeveel geld geven we daaraan uit? Ook controleert de gemeenteraad hoe het college van burgemeester en wethouders daarna dat beleid uitvoert.

*Wat is het college van burgemeester en wethouders?*

Het college voert - met hulp van ambtenaren - het beleid en de besluiten van de gemeenteraad uit en is het dagelijks bestuur van de gemeente.

Bent u tevreden over hoe de *gemeenteraad* in uw gemeente werkt?

*{Helemaal niet, niet erg tevreden, neutraal, tamelijk, zeer tevreden, weet ik niet}*

Bent u tevreden over hoe het *college* in uw gemeente werkt?

*{Helemaal niet, niet erg tevreden, neutraal, tamelijk, zeer tevreden, weet ik niet}*

Bent u tevreden over hoe de *ambtenaren* in uw gemeente werken?

*{Helemaal niet, niet erg tevreden, neutraal, tamelijk, zeer tevreden, weet ik niet}*

Ik heb vertrouwen in het gemeentebestuur (gemeenteraad en college van burgemeester en wethouders).

*{Helemaal oneens, Oneens, Neutraal, Eens, Helemaal eens, Weet ik niet}*.

*\*INTERN* Hoe tevreden bent u in het algemeen over de samenwerking tussen...

*{Helemaal niet, niet erg tevreden, neutraal, tamelijk, zeer tevreden, weet ik niet}*

- raadsleden en collegeleden.
- raadsleden en ambtenaren.
- collegeleden en ambtenaren.

*\*INTERN*

Het functioneren van de gemeenteraad kan op allerlei manieren worden verbeterd.

Hieronder staan negen manieren. Kunt u aangeven hoe belangrijk u deze vindt?

*{Heel belangrijk, belangrijk, neutraal, onbelangrijk, heel onbelangrijk, weet ik niet}*

Verbeteren van:

- werkwijze/procedures (structuur).
- onderlinge samenwerking (cultuur).
- ondersteuning door de griffie.
- ondersteuning door de ambtelijke organisatie.
- politieke ondersteuning (van fracties).
- inzet van (onafhankelijk) onderzoek en advies.
- beloning.
- training/opleiding.
- werken aan een fundamenteel andere rol van de raad.

*\*INTERN*

Als u nog andere suggesties heeft om het functioneren van de raad te verbeteren, dan kunt u die hieronder aangeven.

*\*INTERN* Het functioneren van het college kan op allerlei manieren worden verbeterd. Hieronder staan negen manieren. Kunt u aangeven hoe belangrijk u deze vindt?  
{Heel belangrijk, belangrijk, neutraal, onbelangrijk, heel onbelangrijk, weet ik niet}

Verbeteren van:

- werkwijze/procedures (structuur).
- onderlinge samenwerking (cultuur).
- ondersteuning door de gemeentesecretaris/managementteam.
- ambtelijke ondersteuning.
- politieke ondersteuning.
- inzet van (onafhankelijk) onderzoek en advies.
- beloning.
- training/opleiding.
- werken aan een fundamenteel andere rol van het college.

*\*INTERN* Als u nog andere suggesties heeft om het functioneren van het college te verbeteren, dan kunt u die hieronder aangeven.

*\*INTERN* Het functioneren van de ambtelijke organisatie kan op allerlei manieren worden verbeterd.

Hieronder staan negen manieren. Kunt u aangeven hoe belangrijk u deze vindt?  
{Heel belangrijk, belangrijk, neutraal, onbelangrijk, heel onbelangrijk, weet ik niet}

Verbeteren van:

- werkwijze/procedures (structuur).
- onderlinge samenwerking (cultuur).
- politiek-bestuurlijke gevoeligheid.
- aansturing/ondersteuning door het management.
- aansturing door het college.
- inzet van (onafhankelijk) onderzoek en advies.
- beloning.
- training/opleiding.
- werken aan een fundamenteel andere rol van de ambtelijke organisatie.

*\*INTERN* Als u nog andere suggesties heeft om het functioneren van de ambtelijke organisatie te verbeteren, dan kunt u die hieronder aangeven.

## 5. Democratische prioriteiten

De gemeente kan de lokale democratie op allerlei manieren proberen te verbeteren. Hieronder staan tien manieren. Kunt u aangeven hoe belangrijk u deze vindt ?

*{Heel belangrijk, belangrijk, neutraal, onbelangrijk, heel onbelangrijk, weet ik niet}*

- verbeteren van (het functioneren van) de gemeenteraad.
- verbeteren van (het functioneren van) het college.
- verbeteren van (het functioneren van) de ambtelijke organisatie.
- beter luisteren naar de mening van inwoners.
- opener en transparanter werken.
- inwoners meer laten meepraten.
- inwoners meer laten meedoen.
- inwoners meer laten meebeslissen.
- betere ondersteuning van inwoners die maatschappelijk actief (willen) zijn.
- in regels of beleid meer ruimte maken voor maatschappelijke initiatieven.

## 6. Communicatie

De gemeentelijke communicatie kan op allerlei manieren worden verbeterd. Hieronder staan acht manieren. Kunt u aangeven hoe belangrijk u deze vindt?

*{Heel belangrijk, belangrijk, neutraal, onbelangrijk, heel onbelangrijk, weet ik niet}*

- duidelijker maken hoe besluiten worden genomen.
- duidelijker maken wat de resultaten van gemeentebeleid zijn.
- duidelijker maken hoe inwoners kunnen meepraten over gemeentebeleid.
- meer variatie in communicatiekanalen (zoals sociale media, website, krant, bijeenkomsten).
- meer inzet van (digitale) panels, focusgroepen en andere onderzoeken om de mening van inwoners op te halen.
- beter nagaan hoe tevreden inwoners zijn met gemeentebeleid (bijvoorbeeld feedback vragen en evalueren).
- meer open staan voor onafhankelijke controle (pers, rekenkamer, kritische inwoners).
- een actieve open luisterende houding van raad, college en ambtenaren.

Als u nog andere suggesties heeft om de communicatie van de gemeente te verbeteren, dan kunt u die hieronder aangeven.

## 7. Onderwerpen

Hieronder staan negen onderwerpen waarop gemeente en inwoners kunnen samenwerken. Kunt u per onderwerp aangeven hoe belangrijk u het vindt dat gemeente en inwoners daar intensiever aan gaan samenwerken?

*{Heel belangrijk, belangrijk, neutraal, onbelangrijk, heel onbelangrijk, weet ik niet}*

1. de inrichting van hun wijk, dorp en/of de omgeving.
2. gezondheid, (jeugd)zorg, welzijn en sociale zaken.
3. duurzaamheid en energie.
4. onderwijs.
5. wonen.
6. lokale economie en werkgelegenheid.

7. veiligheid.
8. (dorps- en wijk)budgetten en de verdeling van geld in de gemeente.
9. regionale (bovengemeentelijke) vraagstukken.

## 8. Slot

Hoe kan de democratie in uw *gemeente* volgens u verder worden verbeterd?

Dank voor uw deelname!

Uw antwoorden worden anoniem verwerkt. We informeren u graag over de uitkomsten en het vervolg. U kunt daarvoor hieronder uw emailadres achterlaten. Dat gebruiken we alleen om u te informeren over de Quick Scan Lokale Democratie.

Uw emailadres: